

Kijk op verhalen

1 januari 1992

Auteur: Mariet van Goch

Volume: 23

Nummer: 3-4

Pagina's: 142-144

Documenten

- [moer_jrg23_031.pdf](#)

over de reclame die in een bepaald tijdschrift mariet van goch wel of niet kan mediaselectie en levensstijlen in reclame welke advertenties in welk blad vergelijk bij voorbeeld de reclame van avenue met die van flair kijk op verhalen of libelle historische blik op reclame reclame als weer spiegeling van de zich wijzigende markt van welzijn en geluk parity breaking advertising lijkt alle reclame verhalen kun je op talloze manieren benaderen bij voorbeeld voor bronwater op elkaar een mogelijkheid is de verhaalanalyse maar dan appeal aandachtstrekkers in advertenties ver moeten de abstracte begrippen uit deze benadering gelijken wel omgezet worden in concrete opdrachten om aan de cirkel van tevredenheid communicatie sprekelijk te zijn mariet van goch ontwikkelde maakt hem rond de leerlingen kunnen zelf met de sectie nederlands van het spectrum college originele reclame maken voor een produkt en in breda een lessenreeks kijk op verhalen in deze de communicatiestrategieën toepassen bijdrage schetst zijde totstandkoming ervan en geeft zij een voorbeeld van een les over het begrip ruimte noot en literatuur i deze bijdrage is een wat ingekorte versie van de syllabus kij k o p verhalen een al eerder verschenen artikel namelijk in vonk 1990 3 p 3 14 nog steeds maakt het lezen van cees noote booms hoelah grote indruk op mij dat heeft bogaarts piet reclame brieven naar believen 180 ongetwijfeld te maken met de herinnering aan succesvolle direct mail ideeën voor de prijs van een de lessen die ik erover heb gegeven het waren boek leiden sijthoff 1988 stuk voor stuk hoogtepuntjes zeker ook dank franzen giep mensen producten en reclame al zij de kijk op verhalen die we in de sectie hebben aan de rij n samsom 1984 ben ontwikkeld in deze bijdrage wil ik de lezer geursen goos emoties en reclame de rol van een kijkje in de keuken gunnen ties bij reclameplanning leiden stenfert kroese kijk op verhalen zo luidt de titel van de syl 1985 labus die door de gezamenlijke inspanning van mahieu p w m van promotiegerichtheid naar de sectieleden nederlands aan het begin van de een globale marketingaanpak in het school jaren tachtig tot stand is gekomen indringend management in cyriel van tilborgh red lezen van drop bleek te moeilijk voor de doel marketing van diensten deventer kluwer 1986 groep eerste en tweedejaars leerlingen van ogilvy david ogilvy over reclame deventer sijt opleidingen in het middelbaar huishoud en hoff 1984 nijverheids onderwijs mhno meestal vijf roomer jaap de praktijk van de marketingcommu tien tot achttienjari-

gen afkomstig uit het lbo nicatie achtergronden van concepten teksten en en tnn-
vo de lessenserie was jarenlang met de onderwerpen deventer kluwer 1987
nodige bijstellingen een vast onderdeel van wit simon de theo van der vlugt
brieven la de literatuurlessen op de school voor mbo waar ten werken praktische
handleiding en tips voor het ik werk met de doorvoering van de herstruc gebruik
van brieven bij verkoop en werving de turing medio tachtig en de sectorvorming
en venter kluwer 1985 vernieuwing in het tvtao in de jaren negentig verminderde
het aantal lessen nederlands met meer dan de helft ten gunste van zogenaamde
beroepsgerichte vakken als gevolg van stage uitbreiding liep het aantal lessen eve-
neens te rug het onderdeel kijk op verhalen verdween als een van de eerste het is
dunkt me nog steeds een bruikbare 142 moer 1992 3 4 dan was er eerst de tuin en
in de tu i n de vi j ver en een grote hand kwam hem halen en zette hem in de daar-
na weer een gazon daarachter een hoge heg kr i ng bi j z i jn grootvader hij was
groot gewo rden h i j donke rgroen h i j wist wat er na de heg kwam een w i ld was
a l hee l stevig hij werd i n zij n wang geknepen terrein waar ze huizen g i ngen
bouwen een stuk van over zijn h aar gestreel d gekust z i jn grootvader zei dat ter r
ein kon hij zien en de houtzagerij aan het eind dat a r thu r veel kleiner was maar
vee l fl i n ker want die ervan en hi j kon lezen leverkaats fijnhoutzagerij de
speelde buiten terwijl het mistte en toch wel een beet l u c ht was vochtig het was
herfst toch was het niet je koud was ze keken a ll emaal naar buiten naa r het
koud dat had zijn vader gezegd rode autootje in het g ra s en lachten da a rna
mocht hij tussen de tuin en de kamer achte r hem was hij vol weer b i j het raam
toen hij weer bi j het raam kwam strekt alleen hij rook de ooms en de tantes hij
rook zag hij de auto s li ppen en i n de v ijver v all en h i j keek de jari ge tante en z
ij had hem gekust hij rook z i jn a r thur sc hoof langzaa m in het dikke wate r hij li-
et het vader en moeder of hoorde hij ze achter hem autootj e n i et lo s en keek
naa r het hui s en k eek na ar lawaai h i j keek n i et om h i j had het al gezien de
hem zijn neef die va n ac hter het raam vanuit het h ui s ronde lage tafel met het k
l eed daa r omheen zaten ze naa r hem keek de auto toeterde uit a l le macht en si-
ga rerook komt op hem af stond achter hem en zei sc hoof nog verder i n het wate
r a r thur keek naa r hem moet j e niet buiten spelen en parfum kwam op hem ter-
wij l h i j verder wegzonk zijn mond bewo o g toen af en zei a rthur is ook buiten
verdween h i j inee n s onder het water hi j b l eef kij ken dat wist h i j maar hi j g i
ng niet naa r bu i ten de geu h i j zei niet s de geu ren achte r hem bewogen z ic h i
n en ren gingen weer naar hun pl a atsen praatte n over hem u it elkaar pas vee l
later zou h i j ze a ll emaal weten ge zijn vader ze i laat hem ma a r en z e lieten
hem hij rinkel van kopj e s gesc hraap van gebakvor kjes over stond aan het raam
en keek naa r arthur arthur was sc hoteltjes ge schui f va n stoe len praten hi j
bleef heel klein en keek niet naar het huis h i j stapte door staan pas toen de auto
he lemaa l gezonken was toe n het natte g r as bezig met een wagentje zand halen
b i j arthur he l em a al nat nog een keer boven h e t wate r de zandbak dat vervo-
eren langs een vastgestelde was gekomen en daarna weer en nu voorgoed was
route een omweg en dan het zand i n de vijver gaan weggezakt ging h i j bi j z i jn
moeder zitten e n kreeg goo ien zo te zien was a rthur ee n auto h i j had een een
taartje en nog een glas l imonade sukkelga ngetje en zijn mo nd gi ng open voor

het tuut roepen met zijn rechterhand stuurde hij met zijn later veel later na een van de miljoenen nachtmerries linker trok hij het karretje voort de geur van zijn nimmoe waarin hij verdronk en verdronk en verdronk kon hij der bracht een glas limonade kom je bij ons zitten zich herinneren wat hij gedacht had het was ook niet nee moeilijk het wegglijden begeleidend was zijn gedachte hij bleef kijken het was mooi de stilte rond arthur te geweest leverkaats fijnhoutzagerij en daardoor af en aan zonder enig geluid reed de auto door de heen in tegengestelde richting volstrekt duidelijk had tuin zand halen vervoeren in de vijver gooien hij gedacht hoelaha hoelaha hoelaha fragment uit cees nooteboom hoelaha de ver af de lessenserie wordt gevolgd door een op liefde gevangene amsterdam querido 1959 dracht tot het maken van een werkstuk een leesverslag over literaire werken hieronder volgt een lesbeschrijving waarin lessenreeks die kan dienen als een kennisruimte centraal staat in de daaraan voorafgaande met structuuranalyse van verhalen als gaande les zijn inleidende aspecten aan de orde reflectie op of voor receptie van literair werk geweest literatuur en lectuur poëzie en proza de lessen kunnen in de basisvorming en in het structuur structuuranalyse en structuurverberoesonderwijs als een basis of keuze schijnsel leesbegrip en leesplezier module aangeboden worden de syllabus kent vijf hoofdstukken inleiding ruimte verhaal ruimte beschrijving figuren handeling spanning en tijd in elk onderdeel staan veel verhalen en romanfragmenten de les begint met de vraag aan leerlingen aandacht steeds sluiten opdrachten studeer sociaties te maken op het woord ruimte ze vragen en een bronvermelding het hoofdstuk noemen woorden als heelal kelder uitzicht 1992 3 4 meer 143 weide gevangenis zolder strand zee ik neem hun beleving van de ruimte op het bord schrijf de verschillende woorden op het bord met verbazing kijken we na een aantal minuten vraag of hen iets opvalt met wat hulp zien ten naar de plattegronden niemand heeft de ze het een onderscheid tussen een ruimte bin zelfde voorstelling van de ruimte de een te nemen en een ruimte buiten de ruimte buiten kent een voorstelling vanuit de figuur aan het onderscheid ik vervolgens in natuur en stad raam de ander begint buiten de een maakt met verwijzingen naar ruimten in films be van de vijver een cirkel de tweede tekent een sluiten we de inleiding op de les slangvormig vennetje de derde maakt van de vijver een heus zwembad dat hij links van het we lezen vervolgens de tekst uit de syllabus midden situeert de vierde heeft de vijver die begint met een heel exacte interieurbeleving ergens rechts we constateren dat er alleen op schrijving uit de camera obscura van hilde per-vlakkige overeenkomsten zijn ergens een brand daarna bekijken we een fragment met vijver ergens een autootje en steeds in de versterke een vagere inboedelbeschrijving het atelier verte staat op papier de houtzagerij de ruimte van rembrandt volgens theun de vries een beschrijving blijkt niet zo exact natuurbeschrijving van bep vuyk en een stadsbeschrijving van remco campert com over een ding zijn we het eens het was een pleteren de genoemde soorten ruimtebeschrijving leerzame en plezierige les ving dat er in een tekst vaak combinaties voorkomen maken de leerlingen op uit een tekstfragment van albert helman een schematisch overzicht helpt bij het nog eens zelfstandig doornemen van de tekst ruimte functie daarna komen functies van ruimte aan de orde we maken kennis met de decorfunctie en met de functie van samenhang overeenkomst en contrast met het verhaalge-

beuren aan de hand van fragmenten uit de zwarte zwadderneel van toonder en uit wierook en tranen van ward ruyslinck ook van de functie die ruimte kan hebben krijgen de leerlingen een schema voor gelegd ruimte eb el evi n g het laatste onderdeel van de les maakt veel reacties los de leerlingen lezen mee terwijl ik het verhaal van cees nooteboom voorlees uit het begin van dit artikel we vinden er van alles van spannend onbegrijpelijk zielig we proberen te begrijpen wat er allemaal staat we komen er niet helemaal uit wel lijkt het erop dat de schrijver een vrij nauwkeurige ruimte beeld schetst ik vraag de leerlingen een platte grond te maken met daarin een schematische weergave van figuren en zaken ze gaan enthousiast aan het werk ze merken niet dat een vakgenoot binnenwandelt en nieuwsgierig naar de tekeningen blikt drie leerlingen teke 144 moer 19923 4